

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การประเมินโครงการพัฒนาที่ดินชุมชนบนพื้นที่สูง
บ้านม่วงกาญจน์ ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน นายชัยเจริญ ระย้างาม

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์คุณฉวี ฌ ลำปาง	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์กฐิน ศรีมงคล	กรรมการ
รองศาสตราจารย์อุเทน ปัญญา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป คชศิลา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการพัฒนาที่ดินชุมชนบนพื้นที่สูง เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการ ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ และข้อเสนอแนะจากเกษตรกรของบ้านม่วงกาญจน์ ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เกษตรกรในพื้นที่โครงการ จำนวนทั้งหมด 55 คน และเจ้าหน้าที่ 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

จากการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นชายมีอายุเฉลี่ย 43.33 ปี ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตร มีที่ดินเป็นของตนเองและ สปก. 4-01 รับข่าวสารการพัฒนาที่ดิน โดยการประชุม รัฟฟังวิทยุ คูโทรทัศน์ เข้าฝึกอบรม เกษตรกรได้ผลผลิตจากการปลูกพืช โดยคำนึงถึงแผนี่แสดงความเหมาะสมของดินกับพืชเศรษฐกิจ สามารถลดการชะล้างพังทลายของดินได้ ลดการสูญเสียหน้าดิน ชะลอความเร็วของน้ำได้มากแต่ไม่สามารถขยายพื้นที่ปลูกได้ เนื่องจากขาดแคลนเงินทุน เครื่องจักร เครื่องมือ

เกษตรกรในพื้นที่ได้รับการสาธิตและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน คือ การปลูกพืชขวางความลาดเท การสาธิต การวางแผนระดับการปลูกพืช การปลูกพืชสลับ การปลูกพืชตามแนวระดับ การก่อสร้างคูรับน้ำรอบเขา การก่อสร้างอาคารชะลอความเร็วของน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน

เกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกและปุ๋ยพืชสด เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการปรับปรุงบำรุงดินแต่มีเกษตรกรบางคนไม่นำไปใช้เนื่องจาก ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ ขาดแคลนเงินทุน ขาดวัตถุดิบในการทำปุ๋ยและไม่มีความรู้ทางวิชาการ

เกษตรกรได้รับแจกจ่ายกล้าไม้ผลเมืองหนาว โดยมีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำวิธีการปลูกและการดูแลรักษาให้ด้วย เกษตรกรได้ทราบถึงการสร้างโรงเก็บพืชสดจากเจ้าหน้าที่ เพื่อใช้ประโยชน์ในการเก็บวัสดุของหมู่บ้านซึ่งเป็นของส่วนกลาง

เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและการพัฒนาหมู่บ้าน สามารถแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินการชะล้างพังทลายของดินได้รับประโยชน์ในการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความสมบูรณ์ ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนาที่ดินฯ พบว่าเกษตรกรและเจ้าหน้าที่โครงการเป็นการดำเนินงานแบบผสมผสานกิจกรรมหลายด้านไว้ด้วยกัน ทำให้การพัฒนาที่ดินมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการพัฒนาในรูปแบบที่ดินผืนใหญ่ ซึ่งอย่างแบบนี้ควรขยายไปหมู่บ้านอื่นต่อไป

Independent Study Title	Evaluation of Land Development on Highland Community Project, Muangkarn Village, Rimkhong Sub-district, Chiang Khong District, Chiang Rai Province		
Author	Mr. Chaicharoen Rayarngam		
M.S. (Agriculture)	Agricultural Extension		
Examining Committee	Assoc. Prof. Dusdee Nalampang	Chairman	
	Assoc. Prof. Katin Srimongkol	Member	
	Assoc. Prof. Uthen Panyo	Member	
	Asst. Prof. Preteep Kochsila	Member	

Abstract

The study was conducted to evaluate the highland development project, to investigate farmers attitude towards the project and also to find problems and suggestions concerning the program from the farmers at Muangkarn Village, Rimkhong Sub-district, Chiang Khong District, Chiang Rai Province

Fifty Five farmers in the area and five project officials were interviewed by using questionnaires. The data were analyzed in percentage and average scores.

It was found that the majority of farmers were males with and average aged 43.33 years and had farm owners as well as land right (SOPOKO 4-01). Most of them were not member of Cooperative gained knowledge and information about land development from group meeting, Radio, Television to training. The majority of their income was from plant growing. Most farmers delayed surface soil, reduced runoff, but the farmers could not expand their agricultural areas due to the lack at funds and equipment.

Several technologies had been demonstrated to the farmers; e.g. strip cropping, contour strip cropping, field strip cropping, contour cultivation, hillside ditch building, check dam building, land reclamation.

In addition, the farms obtained information on how to produce compost, animal manure and green which could be used to fertilize soil. However, this was not implemented in some cases due to the lack of equipment, raw materials and knowledge.

Temperate fruit sprout were also distributed to all farmers together with instructions on how to grow and maintain to plants and how to build the storage building for keeping the village agriculture and equipment.

In Conclusion with the above supports, the farmers were able to solve problems concerning land utilization, soil erosion and also gained benefits from land reclamation which increase in yields and income. The farmers and the project staff viewed the project in the village as a combination of several activities and operation which made land development more efficient on a large scale and was a good model which could be implemented in other village.